Tärnan on Tour 24-28/6 Idre

Fågelföreningen Tärnan har sedan föreningens begynnelse haft ett begrepp ”Tärnan on tour”. Denna gång användes det när vi var 16 personer som åkte till Idre för att skåda fåglar. Vi startade resan vid lunchtid på onsdagen, och fördelade oss i 2 st minibussar. Första stoppet blev vid Hjälstabron i Sörmland för en fika. Solen värmde oss och vi alla var taggade. För att göra en lång resa ganska kort, så tog vi oss till vårt hus i Idre skidbacke utan större omvägar. Att vi tvekade om huruvida vi skulle äta på Strand i Mora, och sedan dessutom inte hittade något lämpligt matställe som huserade oss alla i Mora, hör till historia vid detta lag. Huset bestod av 5 st väl tilltagna lägenheter, så vi kunde lyxa till det så att alla fick eget rum. För att hålla ihop oss som grupp och få bra samvaro bestämde vi att bara använda 2 kök. Så det var lite pyssel i natten innan matvaror och deltagare var iordning för natten.

”Vårt hus”. Fotograf Jan Karlsson

Nästa dag startade vid 6.30 med frukost. Vädret denna torsdag var blandat, lite regn, lite sol, lite blåst och lite snöblandat regn, 6-8 grader varmt. Vantar, mössa och dunjacka satt inte i vägen, speciellt som vi tillbringade dagen i vårt närområde Nipfjället. Vi började med att leta efter tretåig hackspett som setts i fjällskogen, men trots tydliga indikationer som märken efter födosök så återfanns den aldrig. En karaktärsfågel här var lövsångaren. Vi kanske inte ”förstår” att det är Sveriges vanligaste fågel när vi går runt i våra lokala fågelmarker, men så märks det här istället. Ringtrast och gök hördes och sågs av några samt blåhake. En fördel med Nipfjället är att det är möjligt att köra bil ända upp. Väl på parkeringsplatsen delade vi upp oss för att söka av så mycket av miljö som möjligt. Ljungpipare, dal- och fjällripa stöttes men bara enstaka fåglar, och med rätt stor möda och tur. 16 skådare från Tärnan som for kors och tvärs på fjället, ersatte de fjällämlar som

saknades i dessa marker (stammen hade kraschat under vintern). Vår uppfattning blev att det var ovanligt fågelfattigt, men den kalla våren och försommaren har nog bidragit. Ripbeståndet hade också tagit stryk, och mot förmodan så sågs inte en enda fjällvråk.

En något kylig rast på Nipfjället vid parkeringen. Fotograf Jan Karlsson.

Efter en hel dag på fjället/fjällskogen så var det dags att dra oss tillbaks och äta middag. Lagom som sista bilen börjat rulla från parkeringen kom ett utrop från baksätet ”-pipare, höger, höger, nära bilen, stop, stanna!”. Och till vår stora glädje var det en fjällpipare! Snabbt gällde det att få stopp på den första bussen som redan kört förbi, och under tiden det gjordes lyckades bl.a. Emil fotografera fjällpiparen. Samtidigt som den andra bussen återvände, upptäckte vi att det var 2 st, alltså ett par. De kunde betraktas på nära håll innan de tyckte att det var nog och flög vidare. Mycket nöjda återvände vi till boendet, god mat, varma duschar och bastu, lite senare även sköna sängar.

Arrangörsgruppen bestående av Karin Lindström, Marianne Mattiasson, Stig Larsson, Mats Andersson och Björn Erixon hade fixat så att det var all inklusive, så frukostar, middagar och matsäck var inhandlat, områdena rekade och förslag på resplan fanns. Så fredagens första mål var Strömsillrets skogsmarker, en bergfink visade upp sig och en småspov varnade, tillsammans med en gluttsnäppa. Första frukost åt vi vid återkomsten till bilarna, där en rödvingetrast höll konsert och vacker visade upp sig.

Rast vid rödvingetrasten. Fotograf Chandrika Pathirana

Sedan åkte vi alla vidare till Fulufjällets naturreservat. På väg dit gjordes en härlig observation av ett par storlommar helt nära. Alla valde att gå upp och titta på Njupeskärs vattenfall. Det gick uppför och trots diverse krämpor så nådde vi alla upp till utsiktspunkten. Det var fortsatt lite fågel men på väg upp hördes en galen gluttsnäppa som mer lät som ett bil-larm, en tornfalk sågs leta föda högt upp i skyn, och vid parkeringen sågs en ihärdig strömstare mata sina ungar.

Njupeskärs vattenfall. Fotograf Jan Karlsson.

Från utsiktspunkten dela vi upp oss, några fortsatte upp över fallet, andra gick på den rund-slinga som finns. 3 st av oss gick tillbaks samma väg som vi kom, dels pga att personal på Naturrum hade lovat lavskrika. Å se… där spången började vid Naturrum satt 4 st söta individer. Som tur var hade lite förning sparats och de lät sig väl smakas av den skinka de blev matade med direkt ur handen.

Lavskrika äter ur handen. Fotograf Susanne Stilling.

Våra fågelskådande vandrare gick vidare upp på fjället och såg bl.a. sjöorre, gulärla och rödbena vid en sjö. Vi andra som gått kortare bit åkte till Göljån för att leta tretåig hackspett. Miljön var väldigt lovande med mycket torra träd bland annat p.g.a en naturkatastrof (mer info längre fram i texten). Ingen tur dock, men bl.a. grå flugsnappare och rödhake sågs. Dagen gick mot sitt slut, det var dags att åka hem och laga mat. Vandrargänget kom dryga timmen senare, och fixade egen mat i det andra köket. Dom var jättehungriga efter drygt 4 timmars promenad, och tog mer än gärna de överblivna resterna från föregående dag för att bli mätta. Genomgång av vad som setts och diskussion om lördagens resplaner avsluta dagen.

Denna lördag hälsade oss från sin bästa sida, sol och betydligt varmare. Nu valde vi att göra olika utfärder. 2 personer valde att starta sin vandring på Nipfjället, gå upp på Städjan och beundra utsikten för att sedan gå ner till stugan. Dom hade tur och uppe på fjället kunde dom småprata med en fjällripa på nära håll, såg flera ljungpipare och även en kungsörn.

Utsikt mot Rendalssölen i Norge (1755 m.ö.h). Fotograf Karin Lindström

Nedåtstigning från Städjan till Lill Städjan. Fotograf Karin Lindström.

En full buss for till mot Grövelsjön för att bl.a. gå till en fäbovall. Deras utdelning på fågelfronten blev t.ex. 2 st kungsörnar som segla i skyn. Sidensvans, nordlig gulärla, storskrake, knipa, göktyta och ringtrast sågs också.

Rast vid en sjö, Grövelsjön. Fotograf Jan Karlsson

Rast vid Vadalsbygget/Grövelsjön. Fotograf Lillemor Däckfors.

Den andra bussen som körde upp vandrarna på fjället, for tillbaka till Fulufjällets naturreservat. Ett besök på Naturrum var ett av målet, då inte alla hunnit dit dagen innan. Anledningen till intresset var den naturkatastrof som inträffade i området år 1997, och som beskrevs väldigt bra i en kort film. Många av oss hade aldrig hört talas om denna katastrof, och personalen på Naturrum förklarade att det inträffade samma dygn som prinsessan Diana (England) omkom i en bilolycka! Så katastrofen doldes i det stora intresset som olyckan hade i media. En sväng till Göljån där man kunde se delar av den förödelsen som uppstod när 400 mm regn bildade en störtflod som rev med sig alla träd och stenblock som låg i dess framfart.

Förödelsen vid Göljån. Fotograf Jan Karlsson

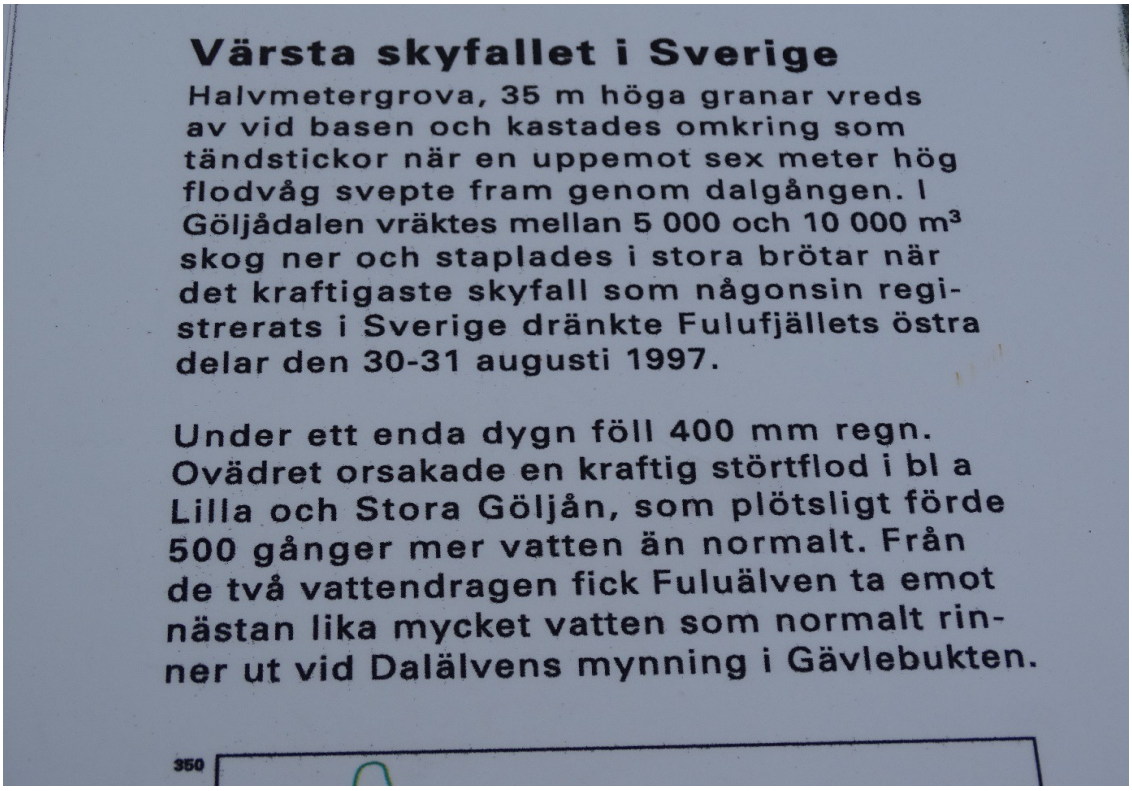

Informationsskylt ang naturkatastrofen. Fotograf Jan Karlsson.

I detta område hade ett gäng letat tretåig hackspett dagen innan utan resultat. Men nu blev det bättre utfall även om ”spetten” bara sågs som hastigast. För den röjde sin identitet genom att födosöka och trumma. För den som inte vet så utförs födosök extremt försiktigt av tretåig, så vi med vår begränsade hörsel fick anstränga oss. Helt plötsligt, en trummande spillkråkas virvlar, som då låter som höga skrik.

Då vi nästan lyckades pricka in gemensam återkomst till huset trots att vi varit på olika håll, så var den gemensamma uppfattningen att dagen hade varit fantastisk, mycket tack vare det sköna vädret! Denna kväll serverades middagen på ett hotell i skidbacken. Menyn lockade med röding eller renfilé! Något som vid servering dock blev lite av en besvikelse, inte så att maten smakade dåligt på något sätt. Men det ”franska kökets” små portioner speciellt av tillbehören, gjorde att fler av oss kändes oss lite ”dragna vid näsan”. Men stämningen var hög och miljön trevlig, och den sommarvarma kvällsbrisen var som balsam för själen!

Nu var det söndag och dags att åka hem. Så klart vakna vi till en riktig varm sommardag med solen lysande från en klarblå himmel. Så efter frukost så stod packning och städning på ”menyn”. Det klarades av i rasande takt och 1 timme före avsatt tid så var alla lägenheter städade och bilarna startklara. Vi måste föreviga denna ”Tärnan on tour” med en gruppbild:

Saknas gör Karin Lindström som är fotograf. Och skylten satt så klart på en av våra bussar under hela resan:

Nu gick färden söderut igen. Men innan vi kom fram till Mora hade vi fått tips från Janne Sjöstedt (tack för att du bidragit med tips till hela resan) att Alderängarna var speciella. Så det fick bli frukost på stället.

Hela gänget fikar, saknas gör Jan Karlsson som står bakom kameran.

Varm och skönt, och konstigt nog inte så mycket mygg heller. Inte så mycket fågel men svartvit flugsnappare, och sångsvansfamilj sågs. Det som imponerade var de åsar som stupar brant nerför och som inlandsisen lämnade efter sig.

Branta åsar. Fotograf Jan Karlsson

Efter dryga timmens vandring på stället var vi nöjda och satte oss åter i bilen för återfärd till vårt kära Sörmland. I fortsatt vackert väder med temperaturen på +26 grader åkte vi mil efter mil. Vid middag på en vägkrog i södra Dalarna, vi sa tack och adjö till varandra. Detta då vi hade lite olika stopp för att släppa av oss medresenärer. Stort tack till Marianne, Karin, Björn, Mats och Stig för arrangemanget, bra boende, god mat och matsäck, och trevligt resande! Vi som var med vill uppmana er som avstod att hoppa på en resa när tillfälle ges. Det ger förutom fåglar och nya arter på fågellistan (mest kryssade arter utan vara belagt: lavskrika, fjäll- och dalripa, vitryggig hackspett), mycket trevlig samvaro! –Ja, visst ja! Vi såg under resan i Dalarna 101 arter.

Med skådarhälsningar från deltagaren

Susanne Stilling

Spår bl.a. efter tretåig hackspett. Fotograf Susanne Stilling.

Nipfjället. Fotograf Susanne Stilling.

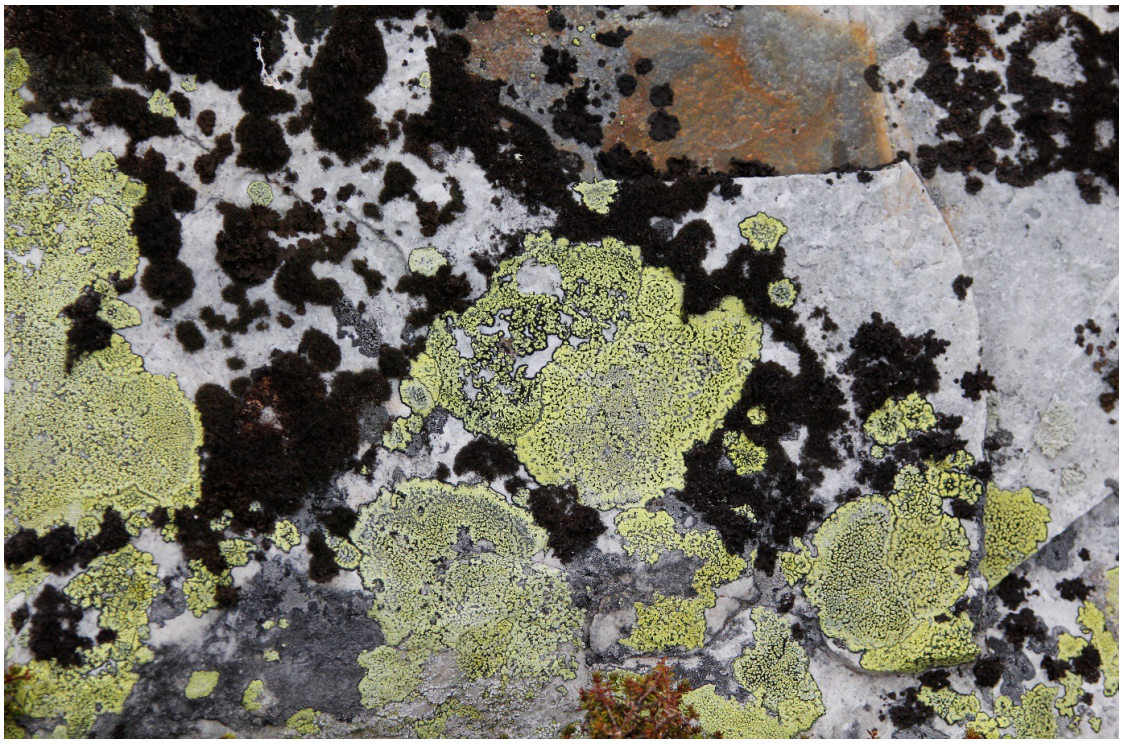

Närbild på olika lavar. Fotograf Susanne Stilling.

Lavskrika. Fotograf Jan Karlsson.

Strömstare. Fotograf Jan Karlsson.

Norge. Fotograf Jan Karlsson.